

ADOLAT

IJTIMOIY-SIYOSIY GAZETA

info@adolatgzt.uz ● www.adolatgzt.uz ● www.adolat.uz ● № 7 (1228) ● 2019-yil 15-fevral, juma

ФРАКЦИЯ ЙИГИЛИШИ

Сайлов қонунчилиги таомиллашмоқда

Жорий йилнинг 14 февраль куни Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги Ўзбекистон "Адолат" социал-демократик партияси фракциясининг навбатдаги йигилиши бўлиб ўтди.

Фракция аъзолари 2019 йил давлат дастурiga мувофиқ Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг бир гурӯҳ депутатлари томонидан қонунчилик ташаббуси асосида киритилган "Ўзбекистон Республикаси Сайлов кодексини тасдилаш ҳақида" ги Ўзбекистон Республикаси қонуни лойиҳасини биринчи ўқишида кўриб қишиди.

Қайд этилганидек, бугунги кунда Ўзбекистон Республикасининг сайлов қонунчилиги бўйича бешта қонун мавжуд бўлиб, улардаги айrim қайтариклар хукукини кўллашда бир катор нокулийларни келтириб чиқараради. Шунингдек, сайлов жараёни, уни ўтказиш тартиб-тамомиллари ва қонидапарининг кўпчилиги қонун даражасида эмас, балки Марказий сайлов комиссиясининг низом ва йўриқномалари билан тар-

тибга солинади. Ушбу қонунларнинг айrim нормалари замон талаблари ва сайловларни демократик тарзда ўтказиш бўйича ҳалқаро амалиётта тўла мос келмаслиги ҳолатлари учрамоқда.

Кодекс лойиҳаси 20 дан ортик xorijiy mammakatlarning tajribasini hamda ushu sohadagi ҳalqaro standartlarni urganiш natijasida tayёрланадi.

Айниқса, мамлакатимизда буйиги мухим сиёсий жараён, яни декабрь ойида парлament va ҳalq депутатлари маҳаллий Қенгашларiga бўлиб ўтадиган сайловлар кампанияларида сайлов нормаларини ўзида музассам этган ягона Кодекс ҳal киuvchi ahamiyat kabsi etadi.

Сайлов кодекси лойиҳасига устувор вазифалар сифатida сайловчilarinинг ягона elektron ruyxatini shakllantirishi,

muddatiidan oldin ovoz bering, siёsий partiyalar tomonidan nomzod kúrsatish, сайловоди шawtiqot iishlari va bo'sha сайловga oид нормалар kiritilmoqda.

Шунингдек, mazkur лойиҳаси bir қator янги нормалар kiritilmoqda. Xususan, nomzodlar iishonchli vakkilarining Ўзбекистон Республикасидаги safar haражатlariни сайловни ўtka-zish uchun akratilgan mablaglar xisobidan koplaniши belgilanaётган faktsiya aъzolari tomonidan ijohiy bakhondandi.

Кодекс лойиҳасida ҳalq deputatlari viloят Қenqash deputatlighiga nomzodlarinig iishonchli vakkilari soninii 3 nafrardan 5 nafrargacha kúpaitiriш назarda tutilaётgani

loyiҳaning amaliёт bilan yugun ravishiда iishlab chiqilgani ni kursatadi.

Bundan taşkari, usbu loyiҳa bilan "Ўзбекистон Республиkaasi Prezidenti сайловi týgrisiда" ги, "Ўзбекистон Республикаси Oliy Mажlisiga сайлов týgrisiда" ги, "Ўзбекистон Республикаси Marказiy сайлов komissiyasi týgrisiда" ги, "Fuқarolap сайлов hukumatlari týgrisiда" ги konunlari ўz kuchini iýotkotan deb topish taklif etilmoka.

Kodeks loyiҳasini iishlab chiqish jaraёnidagi hamoatchiлик ýurtasida internet muхokamalari, fuқarolik jamiatiy institutlari ning ekspertlari, ilmiy ekspertiza, amaliётchilar, shu jumladan, сайлов komissiyasi mutaxassislari tomonidan va joylarda xalq deputatlari Қenqashlariда muхokamalardan utkazildi.

Taъkidlanhangidek, ekspertiza guruhlarining barчасida Ўзбекистон "Адолат" СДП mutaxassislari va faktsiya aъzolari faol qatnashi, loyiҳada belgilanaётgan meъerlarinig týgridan-týgriga iishlari va Sайлов kodexsining muhammaliqini tayminlaёт bўyicha amaliёт-dan keliib chiqib, muхokamalardan ўz takliflari beraishi.

— Сайлов kodexsi loyiҳasini iishlab chiqiliши nafaqat siёsий partiyalar, deputatlari, siёsий soha vakkilari uchun, balki сайлов hukukiga ega bўlgan xar fukaro uchun muhim voқelik xisoblanadi, — dedi faktsiya aъzosi **Шуҳрат Якубов**. — Ushbu kodexning yana bir ўziga xod jihatni shundaki, amaldaғi қonunchiликka muvofiq, barca daражadagi deputatlari сайловlari konunlar bilan, Oliy Mажlis Senati aъzolarining сайлов komissiyasi қarori bilan tasdiqlangan nizom aсосida ўtkaшиб kelinardi.

2-BET ➤

muхofaza қiliш tizimini янада таомиллаширига каратилган vazifalarini samarali ҳal etishi týskinli qilmokda.

Xususan, tarmoқni kompleks hukuyi tartyiba so лишнинг mavjуд emasligi, kasalliklarning oldini olish va uardan aholini ixtimoiy ҳimoya қiliш соҳasidagi қonunosti, idoraiy hujjatlarinig kúpligi, kasalliklarni profiliatika қiliш, barvaqt aniqsha, patronaj va sogolom turmush tarzini shakllantirish bўyicha iishlar samaraдорligining pastligi, aholiga tibbiy ёrdam kúrsatishning turli bosqichlari, shu jumladan, davolash va salomatlikni iktilash jaraёnidagi uzviliyik sustligi, soғlikni saklangan aholi tibbiy xizmatdagi jiddiy va tub ўzgarishlarni ўz xaitida sezmayapti.

Tibbiyet soҳasi faoliyatini taşkil etishiда sun'gi illillarda tўplaniб kolgan kamchilik va muammolarni soғlini.

2-BET ➤

ЖАМОАТЧИЛИК МУҲОКАМАСИ

Ўқитувчи мақоми қандай бўлиши керак?

Ўзбекистон Республикаси нормativ-huquqiy ҳujjatlar loyiҳalari muхokamasini portaliiga 2019 йилning 11 январida joylashтиrligand "Ўқитувchi maқomi týgrisiда" ги қonun loyiҳasini keng jamoatchilikning diққat marказida bўldi. Ushbu қonun loyiҳasini Ўзбекистон "Адолат" СДПning barча bўғindagi tuzilmalari, partiya faollari, deputatlari, ekspertlari tomonida ҳam ўrganildi. Tўplangan fikr va takliflar taхilil etiliб, dasturiy maқсадlarimiz ҳamda elektror manfaatlariidan keliib chiqan ҳolda ushu қonun loyiҳasini юзасidan aсосlanтиrligand 20 ta taklif tayёрlandi.

3-BET ➤

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ҲОКИМЛИГИ ДИҚҚАТИГА!

Ҳудудда ечими бор муаммо...

НЕГА МАРКАЗГАЧА ЕТИБ КЕЛМОҚДА?

Яқинда viloyat jamoatchilik guruxi aъzolari Қibрай tumanning bir қator maҳallalariida bўlib, aҳolining turmush tarzi, ularni қийnaётgan muammolarni bilan taniшdik. Қuidan ulardan biri — "Oқ oltin" maҳallasi ўzimiz guvoq bўlgan aйrim muammolarni ҳakida ҳikоя қilamiz. Avvalo, "Oқ oltin" maҳalla idorasini topishning ўzi muammolarni bilan taniшdik. Қuidan ulardan biri — "Oқ oltin" maҳallasi ўzimiz guvoq bўlgan aйrim muammolarni ҳakida ҳikoya қilamiz. Avvalo, "Oқ oltin" maҳalla idorasida na peshlavxa bor, na biron tiriq jon. Ўзаро keliшиб, kutiqha қaror қiladik. Ikki soat ichida maҳallalidagi ўnga яқин fuқarolari, otaxonu onaixonlar keliib ketishi-ю, maҳalla faъolariidan darak ўy...

Миграция мезони ва УРБАНИЗАЦИЯ

«ADOLAT» ШАРХИ

Бугунги кунда инсоният тараққиёти глобал са-ноатлаши, индустрiali марказлари ҳамда шаҳарларнинг жадал ривожланиши билан боғлиқ кечмоқда. Индустрialiзация, ўз навбатида, инсон хўжалик фаолиятининг барча соҳаларини қамраб олиб, ишчи кучига бўлган эҳтиёжнинг ўсишига сабаб бўлмоқда. Ишчи кадрларга бўлган эҳтиёж нафақат шаҳар аҳолиси ҳисобига, балки қишлоқ аҳолисининг миграцияси ҳисобига ҳам қондирилмоқда, бу эса шаҳар аҳолиси улушининг ошиб боришига таъсир ўтказади. Иқтисодиётнинг ўсиб, ривожланиб бориши билан шаҳарларнинг саноат марказлари сифатидаги роли ҳам ошиб, унда табиий урбанизация жараёнлари кечмоқда.

Мамлакатда урбанизация дарасининг ҳолати тўғрисида Президентимиз Шавкат Мирзиёев 2018 йил 28 декабря Олий Маҳлисга Мурожаатномасида “Бугунги кунда мамлакатимизнинг урбанизация дараси 35,5 физиони ташкил этади ва ҳозирдан бошлаб зарур чоралар кўрилмаса, ушбу кўрсаткич якин келажакда пасайши мумкин.

... Бу борада фақат пойтахт ва вилоят марказлари бўлган шаҳарларни эмас, аввало, худудларда жойлашган шаҳар ва посёлкаларни комплекс ривожлантириш эътибор марказида туриши керак. Қишлоқ жойларда намунивий ўй-жойлар куриши дастурларидан боскичма-боскич шаҳар ва посёлкалarda кўп қаватли уйлар куришга ўтишимиз лозим”, деб таъкидлади.

Урбанизация (лотинча urbanus — шаҳарлик маъносини билдиради) жамият ривожида шаҳарлар, шаҳар маданияти ва шаҳарларга хос бошқа муносабатларнинг ривожланиши жараёнини хисобланади. Урбанизацияни кишлоқ аҳоли пунктларининг шаҳарларга айланishi, шаҳар атрофи зоналариниң кенгайшиши ва қишлоқ аҳолисининг шаҳарларга кўниб бориши ҳисобига ўз беради. Урбанизациянинг ўзига хос жиҳати давлат томонидан тартиби солиб борилади. Урбанизацийнинг қайд даражада ижобий ёки салбий аҳамиятга эга бўлиши унинг давлат томонидан тартиби солиниши ёки фармонидан тартиби алоҳида эътибор каратиди.

Мавзумки, сўнгги ярим аср мобайнида катта иқтисодий кўрсаткичларга эришган Туркия, Хитой, Хиндистон, Филиппин ва ҳатто индустрiali ривожланган Японияда ҳам миграцион жараёнлар ва унда иштироқ этган фуқароларнинг инсоний кеинимларни социологиясини изчил иммий ўрганиш оркали катта ютуклар кўлга киритилган. Уларнинг тажрибаларидан буғунги кунда ривожланбон бораётган бошқа мамлакатлар хам унумли фойдаланмоқда.

Миграция жараёнининг ҳозирги босқиси олдингиларидан кўлами, географик ҳусусиятлари, трансформациялашви ва интеграциялашви жиҳатдан динамик кўрсаткичлари, ижтимоий-демографик таркиби билан фарқланиб туради. Миграция оқимларининг йўналиши дунё миқёсида ўзгариб бормоқда. Жумладан, Ўзбекистон фуқароларининг миграцияси узок хорижга ҳам (АҚШ, Европа, Араб мамлакатлари, асосан, БАА, Миср, Баҳрайн, Қувайт, Саудия Арабистони, Жануби-Шаркий Осиё мамлакатлари, Жанубий

Корея, Таиланд, Малайзия), яқин хорижга ҳам (масалан, Козогистон) амалга оширилмоқда.

Бугун дунёда миграцияда иштироқ этадиганларнинг сони кескин ошиб бораётганини кузатар эканмиз, яқин келажакда уларнинг сони янада ортиши башшорат килинаётгани бехиз эмас. Миграция кўлами кенгайшига камбағалли, ишсизлик, инсон ҳуқуқларининг поймол қилиниши, келажакка муносабатларнинг тартиби солиши учун қабул килинди. Унда “Миграция жараёнларини мътмурий тартиби солиши тизимиши токомиллаштириш ўйли билан аҳолининг қишлоқ жойларидан шаҳарларга эркин ҳаракатланиши учун шарт-шароитлар яратиш” масаласига алоҳида эътибор каратиди.

Мигрантлар ўз табиитига кўра жамиятнинг ишбилармон ва ҳаракатланбон аъзолари ҳисобланади. Тарихга назар ташлайдиган бўлсак, миграция иқтисодий ўсишга, миллатларнинг ассимиляциялашвига, маргинал маддатлар бойишига олиб келган.

Миграцион жараёнларни тахлил этища унинг муҳим мумомлари мавжудлигини ҳам инонгатга олиш зарур. Ҳусусан, аксарият ҳолларда мигрантлар эксплуатацияни килиниб, уларнинг ҳуқуқларни поймол этилади. Мигрантларнинг барчаси мамлакатимизда урбанизацияни ривожлантиришга имконият яратиб бериши таъминлайди.

Фарҳод ПАРМАНОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат
бошқаруви академияси докторант

Мамлакатимизда аҳолининг тур-
муш фаровонлигини ошириш бораси-
да бекиёс ишлар қилинмоқда. Айниқса,
Юртбошимизнинг ташаббуси билан ишлар
домрасида амалга оширилётган ишлар одамларнинг
ҳётдан эртага эмас, буғун рози бўлиб яшишига барча
шарт-шароитларни яратишга қаратилган.

“Обод қишлоқ” дастури асосида Жиззах вилоятида, қолаверса, Зафаробод туманида қилинган ва қилинаётган ишлар хакида одамлар ўртасидаги сұхбат-гурнгларда кўп ўшитган, матбуотда чот этилаган маколаларни ўқиган, телевидение кўрсатувларида томоша килган эдигу лекин бунёдкорлик ишлари кўлами баъди ҳар кандай киғанини тұла тасаввур килмаган эдик. Дастур асосида Мирзачўл тумани маркази — Гагарин шаҳрида амала оширилган ишлар билан танишимишдан сүнг “Минг бор ўшитгандан кўра бир бор кўрган ағзалар”, деган нақлини айни ҳақиқат эканligiga амин бўлдик.

Гап шундаки, Президентимизнинг Жиззах вилоятига, ҳусусан, Мирзачўл туманига ташрифидан кўп ўтмай Зафаробод туманинда ҳохимикини хайрли ишларди: ижтимоий соҳа ташкитлари раҳбарлари, тадбиркорлар, “Узун” қишло-

ғолиши, “Бўстон” ва “Самарқанд” маҳаллалари фаоллари, меҳнат фаҳрийларидан бир гурухини тўплаб, Гагарин шаҳрида “Обод қишлоқ” дастури бўйича килинган бунёдкорлик, ободонлаштириш ишлари билан танишшиларига имконият.

Орамизда Гагарин шаҳрининг илгариги ҳароб аҳволини кўрган кишилар ҳам бор эди. Жумладан, камина ҳам бундан бир неча йил илгари ушбу макондаги кўнгилни хира килидиган манзараларни “томош” килишимга тўғри келган.

Зафарободликларнинг Гагарин шаҳрида ўзгаришлар билан танишшиларни “Ўзбекистон” шохкўясидан бошланди. Кўнч кўркам кўрниши касб этиби. Йўлнинг иккى томонида катар-катар кўп каватли уйлар, “Агробанк”, ҳизмат кўрсатувчи, савдо масканлари бинolapni жойлашган бўлиб, бу бинolapni

монавийлиги, атрофининг ниҳоятда ободлиги, саронжом-сарништилиги, кўкаламзорлаштирилганлиги билан кишининг кўзини кунвонтиради, дилини яйратди. Ушбу жойлар бундан атиги бўйилари пала-партии, кўримисиз ховлилар, дилини хира килидиган молхона, бостирма, ҳожатхона каби ноконуний курилмалардан иборат бўлганлигига ишонгинг келмайди.

Шоҳкўчанинг ўнгинасадаги “Хотира майдони”га тўғтиб, “Мотамсаро она” ҳайкални зиёрат қилдик. Накшинкор айвондаги Иккинчи жаҳон урушида ҳолок бўлган ҳаморларимизнинг номлари билтилан “Хотира китоби”ни вароқлаб, яқинларимизнинг исм-шарифарини кўрдик.

Юртбошимиз ташриф буюрган туман давлат ҳизматлари маркази биноси кўркамлиги, келиб-кетувчиларга барча шарт-шароитлар яратилганлиги билан кишини кунвонтиради. Ахолига 103 хил давлат ҳизматлари кўрсатиладиган бу бинода кутубхона, болалар хоналари борлиги, бино ичини ёзда салқин, қишида исиск холда сакловчи энг замонавий ускуналар ўрнатилганлиги ажойиб иш бўлибди. Дафлат ҳизматлари маркази биноси курилиши ва жиҳозланиши учун 5 миллиард сўм маблаг сарфланаб бўлганлиги бу масканларни кўнч килисан.

Сафаримиз давомида бизга хамроҳлик килган Мирзачўл тумани “Халқ қабулхонаси” раҳбари Илҳом Нуровонинг мавзум беришича, “Обод қишлоқ” дастури доирасида шаҳарчадаги бундан 60-70 йилча олдин курилган бараклар бутунлай бузуб ташланади, ўрнида 223 та намунивий лойхадаги уйлар курилибди. Улар асосан илгари баракларда яшаган оиласларига, кам

қабул қилаётган давлатлар туб ахолисини иш жойларидан маҳрум этади. Бу эса, ўз навбатида, маҳаллий аҳолининг мигрантларга нисбатан салбий муносабатини шакллантиради. Ушбу ва бошқа кўллаб сабабларга кўра, миграция мумоносини ҳам боронлама, шу жумладан, сиёсий-социологик жиҳатдан ўрганиш талаб килинади.

Умумлаштириб айтганда, иқтисодиётдаги ўзгаришларга олиб келувчи миграция жараёни меҳнат бозорида ишчи кучига талаб ва тақлифинг характерини белгиловчи мухим омил-

дал суръатлар билан ривожланбон бораёттан жараёни бўлиб, уни ҳаракатлантираётган куч мамлакатларнинг ижтимоий-иктисодий жиҳатдан ўксалаётганлигига намоён бўлади. Ер юзида шаҳарлар ва улар ахолининг сони ўсиб, худудлари кенгайиб бормоқда. Турли миқёсдаги шаҳарларнинг мамлакатлар ижтимоий-иктисодий ривожланишидаги аҳамиятнинг кундан-кунга ортиб бораётгани ҳам сир эмас. Шаҳарлар нафақат кенгаймоқда, балки уларнинг ўз атрофидаги бошқа шаҳарлар билан интеграциялашви кучайиб,

ТАДБИР

Ўзбекистон Республикаси Президенти администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигига Ўзбекистон халқ ёзувчиси Худойберди Тўхтабоевнинг “Чўлпон” нашриёт — матбасижодий уйи томонидан нашр этилган “Тагоб қишлоқ эртаклари”, “Ширин қувулар мамлакати”, “Уч сайдёнинг сафари”, “Донишманд бобо эртаклари” ҳамда “Сир очилди” деб номланган танланган асарлари тақдимоти ўтказилди.

Адибнинг болаларга совғалари

— Китоб ўқиган бола ниҳони синдирилмайди, бироннинг дилини оғритеиди, сувни булгамайди, катталарни хурмат, кичикларни иззат қиласди. Шу эмаси маънавий тарбия! Устоз адаб сал кам 90 ёшга этиб, яратаетган асарлари билан келажакимиз эгалари маънавийнин одоб-ахлоқ, дўстлик, меҳр-оқибатлилик, садоқат туйғулари билан тўлдиришга, уларнинг миллий қадрияларимизни улуғлайдиган даражада тарбия олишларига муносиб ҳисса қўшилмоқда, — деди тадбира ёзувчи Нормурод Норқобилов. — Бу бешта асар болажонларимиз учун ажойиб тухфа бўлишига ва улар томонидан севиб мутола қилиншига шубха йўқ.

“Тагоб қишлоқ эртаклари” романини адибнинг “Жаннати одамлар” романининг узвий давоми дейиш мумкин. Чунки ёзувчи иккада асарни ҳам болалик хотиралари асосида яратган.

“Ширин қувулар мамлакати” асари эса ўзбек болалар адабиётнинг яхши намуналаридан бирини хисобланади. Үндаги бири-биридан қизиқ саргузашлар, фантастик воқеалар, размий ифодалар тўйчиликни яхшилини ундида. Шунингдек, ёзувчининг “Уч сайдёнинг сафари” китоби кичик-кичиқ ибратли ривоятлардан иборат бўлиб, қизикарли ва содда услубда баён қилингани билан ўқувчины ўзига жалб этади.

Ёзувчининг “Донишманд бобо эртаклари” китоби тарихий ривоятларга бойлиги, қисса ва ҳикояларнинг болалондирлилари тилига мослаб, эртак шаклида талқин этилганини ва муаллифнинг буғунги кун ҳодисалари асосида яратган эртаклари билан китобхон эътиборни ўзига тортида. Болаликнинг беғубор туйғулари, орзу-умидлар, хаёлпастлар, шўхликларустоз ёзувчининг “Сир очилди” асарида ѡзим давом этади.

— Ота-оналар фарзандларининг дарсликларни чукур ўзлаштиришлари учун ҳамма имкониятларни яратиб беришеттани ва улар соҳа билимларни бўлиб бораётганини таҳсина сазовор. Аммо улар болаларининг бадий адабиётларни кўпроқ қишиларини таъминлашни эътибордан четда колдираётганини ачинари ҳолдир. Болаларимизнинг тарбиясида чет эл адабиётни билан бирга ўзбек миллий адабиётнинг ҳам ўзига ёсун бўлиши керак. Ана шунда ҳалқимизнинг асарларини явоздаридан яратиши таъминланади. Шунинг учун болаларга мўлжалланган бадий адабиётларни кўпроқ қишиларини таъминлашни эътибордан четда колдираётганини ачинари ҳолдир. Болаларимизнинг тарбиясида чет эл адабиётни билан бирга ўзбек миллий адабиётнинг ҳам ўзига ёсун бўлиши керак. Ана шунда ҳалқимизнинг асарларини явоздаридан яратиши таъминланади. Шунинг учун болаларга мўлжалланган бадий адабиётларни кўпроқ қишиларини таъминлашни эътибордан четда колдираётганини ачинари ҳолдир. Болаларимизнинг тарбиясида чет эл адабиётни билан бирга ўзбек миллий адабиётнинг ҳам ўзига ёсун бўлиши керак. Ана шунда ҳалқимизнинг асарларини явоздаридан яратиши таъминланади. Шунинг учун болаларга мўлжалланган бадий адабиётларни кўпроқ қишиларини таъминлашни эътибордан четда колдираётганини ачинари ҳолдир. Болаларимизнинг тарбиясида чет эл адабиётни билан бирга ўзбек миллий адабиётнинг ҳам ўзига ёсун бўлиши керак. Ана шунда ҳалқимизнинг асарларини явоздаридан яратиши таъминланади. Шунинг учун болаларга мўлжалланган бадий адабиётларни кўпроқ қишиларини таъминлашни эътибордан четда колдираётганини ачинари ҳолдир. Болаларимизнинг тарбиясида чет эл адабиётни билан бирга ўзбек миллий адабиётнинг ҳам ўзига ёсун бўлиши керак. Ана шунда ҳалқимизнинг асарларини явоздаридан яратиши таъминланади. Шунинг учун болаларга мўлжалланган бадий адабиётларни кўпроқ қишиларини таъминлашни эътибордан четда колдираётганини ачинари ҳолдир. Болаларимизнинг тарбиясида чет эл адабиётни билан бирга ўзбек миллий адабиётнинг ҳам ўзига ёсун бўлиши керак. Ана шунда

Заҳириддин Мұхаммад Бобур таваллудининг 536 йиллиги

Заҳириддин Мұхаммад Бобур ҳәти қаерда кечишінан қатын назар, ўша ерлік халқтар түрмушын обод ва кўркам бўлиши учун эл дардига ярайдиган иморатлар, ҳаммом ва мадрасалар, кўпприк ва ўйлар, ирригация иншоотлари, масжиду мадрасалар куриб, сув чиқариш каби ишларни бажарганки, унинг бу ҳиммати бугунги авлоднинг ҳам гурурга айланган.

ҚУӘРАТАЦИ БҮНЁЎҚОР ШАҲС

Тақдир тақососи билан Бобурга ўз ватани Мовароуннахрнан бўнёдкорлик ишлари билан буғуланиши наисб этмади. Аммо у Кобул давлати ва кейинроқ Хиндистонда бобоси Амир Темур салтанатини тиклашга кириш экан, энг аввало, бу жойларда майдаде феодаллик, тарқоқ ҳокимиёт ўрнида мустаҳкам, давлат тизимини барпо этдики, бобурйлар авлоди бу жойларда 332 йил давомида ҳукмронлик килди. Бугун ҳам хиндистонниклар бўнёдкор шоҳдан миннатдор.

Бобур Шарқда фақаттинг мустаҳкам давлатчилек ва мунособ дипломатия мактабини яратмади, балки Ҳурсон ва Хиндистонда

бехисоб кошоналар, мадрасалар, равон йўллар, ирригация иншоотлари каби бўнёдкорликни йўлга кўйди. Тарихшус олим Абдулхамид Лоҳурийнинг «Подшоҳнома» асарида келтирилишича, Кобулдаги Боги шахрор, Боги жиловхона, Боги сурат, Боги моҳтоб, Боги охуона, Ўтрабоф, Чорбоги Кобул, Хиндистоннинг Аграсидаги Боги Биҳишт, Хилватхона, Боги Зарафшон, Оромгоҳ, Секридаги Боги фотих, Дилпурдаги Боги Назароҳ, Нилюфар, Гвалиёр боллари бевосита Бобурнинг раҳнамолиги, молиявий таъминости ва унинг лойиҳаси асосида бунёд этилган.

Мазкур боғларнинг ободонлиги, юксак симмет-

рия асосида бунёд этилиши, Бобур томонидан ташланган дарахтлар, гуллар, умуман, ландшафтнинг кишини ҳайратта солуви эстетик гўзалиги, айнича, бу боғларга Бобур Мовароуннахрдан келтирган анвойи гуллар, олбулбу, найшакар, узум, қовун каби мева ва дарахтларни ўстириб, мөвасидан ташловул этгани бу ўлжаларда Мовароуннахр цивилизациясининг кенг тарқалишига олиб келган.

Буларнинг ҳаммасини умумлаштириб айтадиган бўлслас:

— Заҳириддин Бобур Шарқ цивилизациясини юксалитириб, эл корига ярайдиган 100 дан ортиқ иншоотларни Ҳурсон ва

бу биноларга Мовароуннахр архитектураси ва қиёфасини сингидирди, маҳаллий халқ мушкулини осон этишига интилди;

— Бобур томонидан Хиндистоннинг вакт бирликлари мувофиқ бирликлар билан алмаштириди, халқа осон ўйли тақлиф килиди;

— Бобур ўз салтанатини янада мустаҳкамлаш, ҳарбий устунилигин таъминлаш учун тарихда миллий артиллери асосчиси сифатида ном қозонди;

— Бобур ўша даврда мавжуд ҳарбий атамаларни лашкарлари англалари мурракаб бўлганлиги боис араб, хинд ва бошқа тиллардаги амрфармон атамаларини туркӣ ишлаб чиқиб, жорий этиди;

— Бобур Шарқ калиграфияси, араб алифбосининг ёзилиши ва ўқилишида мурракабликлар мавжудлиги боис янги алифбо — «Хатти Бобурий»ни ихтиро

этди, афсуски, бу янгилик ўша даврда кўллаб-куватланмади.

Бобурнинг ҳарбий соҳада қылган янгиликлари ва ихтиrolолари жуда кўп бўлиб, бу алоҳида тадқиқотни талаб этади.

Хуллас, Заҳириддин Мұхаммад Бобур 47 йиллик умри давомида Шарқ тараққиети, тамаддунни ҳокялтиришга, Ҳурсон ва Хиндистонда Мовароуннахр маданияти, архитектураси, урф-одатини ёйши ва ҳаётга татбиқ этишига катта хисса кўши. Буюк бўнёдкор шахсга айланди.

Ҳасан КУДРАТУЛЛАЕВ,
Филология фанлари доктори

XALQ BANKI

Жорий йилнинг 14 февраль куни Xalq banki Тошкент шаҳар Амалиёт бўлимида банк томонидан тақдим этилётган банк хизмат турлари билан журналистларни танишишири мақсадида пресс-тур ўтказилди.

Банк филиалида бугунги жаҳон андозаларига ва хаљко стандартлар талабига мос келадиган замонавий ва сифатли банк хизматлари кўрсатиб келинмоқда.

Шуббу пресс-турдан асосий мақсад банк томонидан мижозларга яратилаётган куляйликлар, амалга оширилаётган янгиликлар билан танишириши ва кенг оммани хабардор килишдан иборат.

Халқ банки юртимиздаги энг кўп тармокка эга бўлган, энг йирик ва универсал банклардан биро бўлиб, банк томонидан аҳолига ва юридик шахсларга барча турдаги хизматлар кўрсатиб келинмоқда.

Халқ банки – ҳалқ хизматида!

Банк ўз мижозларига куляйликлар яратиш, уларга тақдим этилаётган банк хизматлари ҳақида тўлиқ ва тушунларни тарзда маълумотлар билан таъминлаш мақсадида банк хизматлари акс этирилган маҳсус китобча тайёрланди.

Китобча жисмоний шахслар учун алоҳида, юридик шахслар учун алоҳида тайёрланган, банк хизматлари ҳақида маълумотлар oddiy, сода ва тушунларни тарзда ёритилган. Шунингдек, қўшимча маълумотлар билан таъминлаш мақсадида телефон ракамлари кўрсатиб ўтилган.

Зеро, банкнинг асосий мақсади «Халқ ишончи ва фаровонлиги асосий мақсадимиз» шиори асосида ишлаш ва мижозлар ишончни оқлашдан иборат.

Бундан ташқари, Халқ банки томонидан мижозларга барча турдаги замонавий банк хизматлари кўрсатилиб, қатор имтиёзлар жорий этилмоқда.

Халқ банки мижозларга ҳар доим яқин

Халқ банки мижозларга ҳар доим яқин

Халқ банки мижозларга очган янги мижозларга кўшимча имтиёзлар яратилди

БЕПУЛ

Интернет банкинг хизмати

Мобил банкинг ёки «Интернет банкинг» хизмати орқали ўтказиши жараёни

Банкдан янги ҳисобрақам очган хўжалик юритувчи субъектлар учун «Мобил банкинг» ҳамда «Интернет банкинг» хизматлари мутлақо бепул.

Халқ банки хизматлари – Сиз учун кулий ва ишончлир

Энг мухими, Халқ банки мижозлари ҳисобрақамида маблағларни банкнинг «Интернет банкинг» ва «Мо-

Маблағларни «Мобил банкинг» ёки «Интернет банкинг» хизмати орқали ўтказиши жараёни

олдинги ҳолат

Халқ банки мижозлари

Халқ банки мижозлари ўтказиши жараёни

Хозирги ҳолат

Халқ банки мижозлари

Халқ банки мижозлари ўтказиши жараёни

Халқ банки мижозлари

Халқ банки мижозлари ўтказиши жараёни

Халқ банки мижозлари

Халқ банки мижозлари ўтказиши жараёни

МУАССИС:

Бош мұхаррир: Ислом ҲАМРОЕВ

Таҳрир ҳайъати:

Наримон УМАРОВ

Мұхаммад АЛИ

Гавъар АЛИМОВА

Мұхаррам ДАДАХОДЖАЕВА

Қодир ЖУРАЕВ

Ўзбекистон «Адолат» СДП
Сийесий Конгаси

Ўзбекистон «Адолат» СДП
Сийесий Конгаси

Ўзбекистон «Адолат» СДП
Сийесий Конгаси

Бош мұхаррир: Ислом ҲАМРОЕВ

Таҳрир ҳайъати:

Наримон УМАРОВ

Мұхаммад АЛИ

Гавъар АЛИМОВА

Мұхаррам ДАДАХОДЖАЕВА

Қодир ЖУРАЕВ

Ўзбекистон «Адолат» СДП
Сийесий Конгаси

Ўзбекистон «Адолат» СДП
Сийесий Конгаси